

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave**, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Grö sslingova 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti povinnému **M. F.**, bytom D., o **vymoženie 229,04 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn 6 Er 354/2009 o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu Trnava zo dňa 15. mája 2013, sp. zn 23CoE 310/2012 takto

r o z h o d o l :

Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a .**

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Piešťany uznesením zo dňa 8. júla 2011, č. k. 6 Er 354/2009-13 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a následne exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. Rozhodnutie odôvodnil tým, že po vydaní poverenia zo dňa 28.8.2003 č. 5204005077 na vykonanie exekúcie v predmetnej veci zistil, že exekučný titul, ktorým je notárska zápisnica N 625/2003, NZ 44128/2003 spísaná dňa 4. júna 2003 v Bratislave notárom JUDr. Ondrejom Duriacom, obsahuje vyhlásenie účastníka o uznaní právneho záväzku s vykonateľnosťou podľa § 274 písm. e/ O.s.p. a súhlase s exekúciou podľa § 41 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. na základe plnej moci advokáta Mgr. Tomáša Kušníra. V zmysle bodu 2 notárskej zápisnice, Mgr. Tomáš Kušnír mal byť povinným splnomocnený plnomocenstvom, obsiahnutým v zmluve o úvere ako prílohe notárskej zápisnice, na spísanie

notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. uznať jej záväzok z úveru tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia, resp. pre exekúciu. Takéto splnomocnenie pre advokáta Mgr. Tomáša Kušníra, obsiahnuté v Úverovej zmluve zo dňa 29.11.2002, považoval za neplatné, a to predovšetkým z dôvodu, že najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinného s jej vykonateľnosťou, pretože až tento prejav vôle povinného robí z notárskej zápisnice verejnú listinu, ktorá je spôsobilá na nútený výkon povinnosti uvedenej v jej obsahu. Za povinného mal pri tak vážnom právnom úkone, akým je spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, konať advokát, ktorý o povinnom mohol mať v čase prijatia splnomocnenia len takú vedomosť, že je v omeškaní s peňažným záväzkom a že si tohto advokáta nevybral, ale „bol mu vybratý“ oprávneným ako veriteľom. Splnomocnenie, ktoré povinný „udelila“ pri podpise zmluvy, ktoré prijal advokát za účelom uznania jeho dlhu voči oprávnenému, je obchádzaním zákona neplatným právnym úkonom a aj uznanie dlhu na základe takéhoto udeleného splnomocnenia je taktiež absolútne neplatným právnym úkonom a tiež je takéto splnomocnenie v rozpore s § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, keď predmetná úverová zmluva má charakter typovej zmluvy, pretože oprávnený mal pri uzatváraní zmluvy postavenie podnikateľa konajúceho v rámci jeho predmetu podnikania a povinný ako fyzická osoba nepodnikateľ postavenie spotrebiteľa, pričom z formy zmluvy je zrejmé, že povinný obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvnil. Notárska zápisnica preto nemá vlastnosti materiálnej vykonateľnosti, pretože takýmto uznaním záväzku povinného a súhlas s vykonateľnosťou nemožno považovať za platný právny úkon pre rozpor so zákonom a tým je zastupovanie, napriek existencii zjavného rozporu so záujmami zastúpeného, teda povinného. Súd preto exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku.

Krajský súd Trnava ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), na základe podaného odvolania oprávneným rozhodol uznesením zo dňa 15. mája 2013, sp. zn. 23 CoE 310/2012 tak, že uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zastavení exekúcie a trovách exekúcie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vo výroku vecne správne a notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom a zamietol návrh oprávneného na prerušenie konania.

V odôvodnení na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že je nepochybné, že v predtlačí Zmluvy o úvere zo dňa 29.11.2002 je uvedené meno splnomocneného zástupcu povinného, ktorého si nepochybne nevybral slobodne, a preto takýto úkon je podľa § 37 Občianskeho zákonníka neplatný. K tomu, že si zástupcu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu a na uznanie záväzku z úveru povinný nevybral slobodne, nasvedčuje aj text plnomocenstva, umiestnený v zmluve o úvere, keď pozornosť dlžníka je zameraná na obsah hlavnej zmluvy. Aj text splnomocnenia nasvedčuje tomu, že nejde tak o obhajobu záujmov zastúpeného, ako o to, aby bol zabezpečený skorší exekučný titul bez toho, aby predtým prebehlo súdne konanie. Z týchto hľadísk teda súd prvého stupňa správne postupoval, ak právny vzťah zastúpenia povinného považoval za neplatný, a teda splnomocnenec nemal ani oprávnenie do uvedenej notárskej zápisnice zahrnúť právny záväzok povinného, ktorý obsahoval dôvod, predmet, čas plnenia a súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Notárska zápisnica č. N 625/2003, NZ 44128/2003 nemôže byť exekučným titulom v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku. To, že túto okolnosť konštatuje exekučný súd až po vydaní poverenia, znamená len to, že bol oprávnený exekúciu zastaviť v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ v spojení s § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok). V tejto súvislosti odvolací dôvod, že predmetná notárska zápisnica je platným exekučným titulom, nemožno uznať. Odvolací súd zároveň poukázal na závery Ústavného súdu SR vo veci IV. ÚS 183/2011, kde v napadnutých rozhodnutiach sťažnosťami súdy posúdili vec obdobne a Ústavný súd SR vyslovil názor, že predmetnými rozhodnutiami súdov nemožno dospieť záveru o porušení práva sťažovateľa (ako v danom prípade oprávneného) na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a ani jeho práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zastavení exekúcie ako vecne správne (§219 ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd nepovažoval za potrebné exekučné konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. z dôvodu, že by vyhovel návrhu oprávneného a požiadal Súdny dvor ES o rozhodnutie o predbežnej otázke výkladu primárneho a sekundárneho únieového práva tak, ako to požadoval odvolateľ. Na odôvodnenie zamietnutia žiadosti o prerušenie konania

v zmysle uvedeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku odvolací súd uviedol, že podľa tohto ustanovenia je súd povinný obligatórne prerušiť súdne konanie, ak rozhodol o tom, že požiada podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ Súdny dvor Európskej únie o vydanie rozhodnutia o predbežnej (prejudiciálnej) otázke. Povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu požiadať Súdny dvor o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke je zakotvená v druhej vete článku 267 ZFEÚ, ktorú povinnosť nemožno vykladať absolútne, t. j. že vnútroštátny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva, že všeobecný súd musí na návrh účastníka prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru návrh na rozhodnutie o prejudiciálnej otázke o výklade právneho aktu Európskej únie a rovnako predpokladom takéhoto procesného postupu nie je len samotná skutočnosť, že sa v konkrétnej veci aplikuje ustanovenie zákona Slovenskej republiky, do ktorého boli transportované únieové právne normy, alebo ak sa aplikuje ustanovenie únieového právneho predpisu. Dotknutý súd má iba možnosť položiť Súdnemu dvoru otázku týkajúcu sa výkladu normy práva Únie, ak to považuje za potrebné pre rozhodnutie sporu, o ktorom koná a to i bez ohľadu na to, či to účastníci konania vo veci samej navrhli alebo nie. V zmysle záverov Európskeho súdneho dvora vo veci ESD-C-302/2004 Európsky súdny dvor nemá právomoc na zodpovedanie prejudiciálnej otázky vtedy, ak okolnosti skutkového stavu v merite veci predchádzajú vstupu do EÚ. Slovenská republika vstúpila do EÚ dňom 1.5.2004 a k uzavretiu záväzkového vzťahu, z ktorého sa odvodzuje vymáhaný nárok došlo dňa 11.4.2003, teda pred vstupom Slovenska do Európskej únie a preto nie je daná právomoc ESD na zodpovedanie prejudiciálnej otázky v danej veci. Odvolací súd z dôvodu nedostatku právomoci Súdnemu dvoru EÚ návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie a žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a žiadal odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia a konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikoval v podanom dovolaní. Dôvodil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O.s.p., keď súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.), v tej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.),

keď súdy nevytýčili pojednávanie, hoci tak boli povinné urobiť (§ 57 ods. 5 /, § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Ďalej namietal, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keď súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležité dokazovanie a tiež aj to, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Vo vzťahu k jednotlivým dôvodom dovolania poukázal na argumentáciu uvedenú v dôvodoch odvolania. Ďalej poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR zo 14. marca 2012, sp. zn.: I. ÚS 120/2012-12 v súvislosti s argumentáciou oprávneného týkajúcou sa porušenia povinnosti súdu prvého stupňa skúmať notársku zápisnicu z pohľadu hmotného práva. Z odôvodnenia uvedeného uznesenia vyplýva, že v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vydaniu poverenia predchádza preskúmanie exekučného titulu exekučným súdom ako aj žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie. Podstatou tohto preskúmania je preverenie materiálnej a formálnej stránky vykonateľnosti exekučného titulu. V prípade notárskej zápisnice formálna stránka spočíva v dodržaní formy notárskej zápisnice, tak ako je upravená v ustanovení § 47 Notárskeho poriadku. Materiálna stránka je priamo predpísaná v § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorými sú vyznačenie oprávnenej a povinnej osoby, právny dôvod, predmet a čas plnenia a súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou. V uvedenom prípade Ústavný súd SR uviedol, že notárska zápisnica obsahovala všetky náležitosti uvedené v spomenutých ustanoveniach, vrátane výslovného súhlasu povinnej osoby s vykonateľnosťou. Žiadne ďalšie podmienky formálnej ani materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice z Exekučného poriadku nemožno vyvodiť. Ďalej z tohto uznesenia vyplýva, že exekučný súd nepreskúmal právny vzťah účastníkov z hľadiska hmotného práva, pretože je to nad rámec preskúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu. Súd by bol povinný vykonať takéto preskúmanie len vtedy, ak by to bolo v zákone výslovne uvedené. Poukázal na zákon č. 384/2008 Z. z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý bol doplnený o nové ustanovenie § 41 ods. 3. Na notárske zápisnice vyhotovené pred 15. októbrom 2008 sa tento zákon, resp. novelizované ustanovenie nevzťahuje. Zdôraznil, že ustanovenie Zmluvy o úvere, ktorým dlžník splnomocnil tretiu osobu na spísanie notárskej zápisnice, aby v jeho mene uznala dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a príslušenstva, nemôže byť neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka ani ustanovenie § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa. Povinný na seba neprevzal žiadne nové povinnosti, či záväzky, oprávnenej nevznikli žiadne nové práva či výhody. Udelením

plnomocenstva povinný dobrovoľne preniesol na tretiu osobu oprávnenie uznať dlh vo forme notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Táto tretia osoba nie je oprávnená, a preto toto plnomocenstvo nemohlo spôsobiť pre oprávnenú nepomernú výhodu. Navyše, povinný mohol plnomocenstvo v zmysle § 33b ods. 1 písm. b/ Občianskeho zákonníka kedykoľvek odvolať. Podľa dovolateľa, exekučný súd by mal vo svojom rozhodnutí uviesť, na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a pod akú neprijateľnú podmienku ju subsumuje podľa § 53 ods. 4 písm. a/ až r/ Občianskeho zákonníka. Dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu, že vec nesprávne právne posúdil z hľadiska právnej kvalifikácie neprijateľnej zmluvnej podmienky, z hľadiska ustanovení právnych predpisov EÚ a z hľadiska rozhodnutí súdneho dvora EÚ. Nevysporiadal sa s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nezdôvodnil, prečo považuje za neprijateľnú podmienku splnomocnenie (jednostranný právny úkon), ktorým dlžník dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Podľa dovolateľa exekučný súd vo svojom rozhodnutí neuviedol, na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Predmetné splnomocnenie sa v zozname nekalých podmienok uvedených v prílohe článku 3 ods. 3 Smernice Rady 93/13/EHS výslovne nenachádza. Podľa názoru dovolateľa je v danom prípade nutné požiadať Súdny dvor Európskej únie o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“. Poukázal aj na nález Ústavného súdu SR z 12. apríla 2012, sp. zn.: IV. ÚS 95/2010-80. Uviedol, že Súdnemu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť komplexne posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv tak, aby účastníkov konania zbavilo právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho únieového práva a následnej aplikácii vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky.

Povinný a ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávneného nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania.

V návrhu na prerušenie dovolacieho konania poukázal oprávnený na obsah nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. apríla 2012, sp. zn. IV. ÚS 95/2010, v ktorom boli

zaujaté závery v otázke procesného postupu v súvislosti s (ne)predložením prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie a tiež zodpovednosti členského štátu za porušenie práva Európskej únie postupom a rozhodovaním vnútroštátneho súdu (pozri napríklad rozsudok z 30. septembra 2003 vo veci Köbler proti Rakúskej republike, C-224/01). Povinnosť predkladať prejudiciálne otázky Súdnemu dvoru Európskej únie sa vzťahuje na vnútroštátne súdy, proti rozhodnutiu ktorých nie je v konkrétnom prípade prípustné odvolanie, sťažnosť alebo dovolanie umožňujúce preskúmanie rozhodnutia v právnych otázkach súvisiacich s aplikáciou práva Európskej únie. Dovolateľ vyslovil názor, že v danom prípade má rozhodovať dovolací súd (súd, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva), preto je dovolací súd povinný predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie na prejudiciálne posúdenie oprávneným navrhnuté otázky.

V súvislosti s posúdením dôvodnosti návrhu oprávneného na prerušenie konania o jeho dovolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že podľa § 243c O.s.p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia. Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má Súdny dvor Európskej únie právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol. Ak sa táto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie. Túto povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke nemožno vykladať absolútne, t. j. že vnútroštátny súdny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril aj Súdny dvor Európskej únie. V rozsudku CILFIT, C - 283/81 publikovanom v Zbierke rozhodnutí Súdneho dvora EÚ (ECR), str. 3415 uviedol, že „článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva“.

V danom prípade rozhodnutia súdov nižších stupňov nespočívajú na aplikácii alebo interpretácii práva Európskej únie. Z rozhodnutí, ktorých zrušenia sa oprávnený podaním dovolania domáha, celkom jednoznačne vyplýva, že o zastavení exekúcie bolo rozhodnuté z dôvodu absencie riadneho exekučného titulu, nakoľko v predmetnej zmluve o úvere chýba nepochybný relevantný prejav vôle povinnej splnomocniť advokáta Mgr. Tomáša Kušníra na vykonanie vyhlásenia v mene povinnej a predmetná notárska zápisnica (ktorá je exekučným titulom v tomto konaní) neobsahuje prejav vôle povinnej o uznaní dlhu a súhlase s vykonateľnosťou a preto nemôže byť exekučným titulom voči nej, ktorá skutočnosť predstavuje vadu exekučného titulu, ktorá bráni vykonaniu exekúcie. Procesný postup súdov mal v danom prípade podklad najmä v ustanoveniach § 41 ods. 2 písm. c/, § 57 ods. 1 a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, resp. § 219 ods. 1 O.s.p. a § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. Zo strany súdov nižších stupňov išlo teda v preskúmvanej veci výlučne o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že nie je daný žiadny dôvod, pre ktorý by malo byť vyhovené podanému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania. Predmetný návrh preto dovolací súd zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky následne skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť a dospel k záveru, že dovolanie v predmetnej veci nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Keďže v prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, jeho prípustnosť bolo treba posudzovať podľa ustanovenia § 239 O.s.p.

Uznesenie odvolacieho súdu v predmetnej veci však nemožno podriadiť pod žiaden dôvod prípustnosti vyplývajúci z ustanovení § 239 O.s.p., lebo odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa nezmenil, ale ho potvrdil a nerozhodoval ani vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Rovnako odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení prípustnosť dovolania nevyslovil a nejde o potvrdzujúce uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 1 písm. a/, písm. b/ O.s.p., ods. 2. písm. a/, písm. b/, písm. c/ O.s.p.). Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.

Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Dovolanie teda v zmysle týchto ustanovení nie je prípustné.

Nedostatok právomoci súdu (§ 7 a § 8 O.s.p.) ako neodstrániteľný nedostatok podmienky konania vždy vedie k zastaveniu konania, resp. aj k postúpeniu veci inému orgánu. Ide súčasne aj o vadu konania podľa § 237 písm. a/ O.s.p., ktorú však dovolateľ v predmetnej veci nevyvodzoval z toho, že súdy vôbec nemali právomoc konať a rozhodovať. Ich právomoc v exekučnom konaní nepopieral. Namietal, že súdy v danom prípade v rozpore so zákonom po vecnej stránke preskúmavali notársku zápisnicu, ktorá je v danom prípade exekučným titulom. Vyslovil názor, podľa ktorého exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť obsah notárskej zápisnice, ktorá je exekučným titulom. Vychádzajúc z obsahu jeho podania (§ 41 ods. 2 O.s.p.) namietal nesprávnu aplikáciu a výklad Exekučného poriadku, resp. namietal nesprávne právne posúdenie veci. V tejto súvislosti ale treba uviesť, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku. Za týchto okolností námietka dovolateľa o existencii vady podľa § 237 písm. a/ O.s.p. nie je dôvodná, kedy súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci.

Pokiaľ ide o (dovolateľom namietanú) existenciu prekážky rei iudicatae (§ 237 písm. d/ O.s.p.), tiež patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k jeho zastaveniu. Nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec, pričom o tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého premetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav (vymedzený

žalobným petitom) vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). Pre posúdenie, či je daná táto prekážka nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania; je daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplné. Z hľadiska totožnosti účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci exekúcie oprávneného POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, proti povinnému: M. F., bytom D., o vymoženie 229,04- eur na základe notárskej zápisnice uloženej v Zbierke listín pod číslom N 625/2003, NZ 44128/2003 (spísanej notárom JUDr. Ondrejom Duriacom dňa 4. júna 2003) nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Vzhľadom na uvedené, dovolateľom vytýkaná vyššie uvedená vada podľa § 237 písm. d/ O.s.p. konanie nezaťažila.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolateľ konkrétne namietal porušenie jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Naplnenie tejto vady vyvodzoval z toho, že súd porušil princíp legality, dispozičnú zásadu začatia konania, rovnosť účastníkov konania a právo na spravodlivý súdny proces. Bola porušená zásada „rovnosti zbraní“, zásady kontradiktórnosti súdneho konania a práva na rozhodovanie podľa relevantnej právnej normy. Namietal, že nebol oboznámený s obsahom argumentov a nemal možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia, argumenty

a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie exekučného súdu, pritom dané rozhodnutie výrazným spôsobom ovplyvnilo jeho právne postavenie.

K odňatiu možnosti oprávneného pred súdom konať a k porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd malo dôjsť tým, že súd prvého stupňa exekučné konanie zastavil, hoci pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Exekučný súd nesprávne vyhlásil exekúciu za neprípustnú, a zároveň ju zastavil; v dôsledku toho jej nebolo umožnené uplatňovať jej práva z notárskej zápisnice ako exekučného titulu v exekučnom konaní.

V tejto súvislosti dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci odvolací súd i exekučný súd správne posúdili splnenie podmienok pre zastavenie exekučného konania (po predchádzajúcom vydaní poverenia na vykonanie exekúcie). V súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preskúmavali exekučný titul z hľadiska jeho formálnej ako aj jeho materiálnej vykonateľnosti. Táto prieskumná činnosť jednoznačne vyplýva zo zodpovednosti exekučného súdu už za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Pokiaľ materiálnu nevykonateľnosť zistil až po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, bolo to dôvodom na zastavenie exekúcie v zmysle ustanovenia § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, teda preto, že je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu (potom, čo bola vyhlásená za neprípustnú) nemožno vykonať. Povinnosť exekučného súdu vyplývajúca z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku totiž nezaniká vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, ale naopak trvá aj počas exekučného konania.

S dôvodmi, pre ktoré súdy považovali exekučný titul v predmetnej veci (vyššie uvedenú notársku zápisnicu) za nespôsobilý (pre neplatnosť plnomocenstva povinného, ktoré je v rozpore s ustanovením § 22 ods. 2 Obč. zák.) sa dovolací súd v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach poukazuje na závery uvedené v odôvodnení odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa. Exekučný súd teda pri preskúvaní notárskej zápisnice nešiel nad rámec ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, takže námietka vznesená dovolateľom ani z tohto hľadiska nie je dôvodná.

V súvislosti s porušením práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd treba ešte uviesť, že obsah práva na spravodlivý súdny proces v zmysle uvedených článkov nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamena ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Ani ďalšia námietka dovolateľa týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu nie je dôvodná. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP, podľa ktorej sa nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako treba poukázať aj na judikatúru Ústavného súdu SR (napr. nález III. ÚS 119/03-30, IV. ÚS 115/03).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 cit. zákona. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§211 O.s.p.). Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej.

Za týchto okolností nemožno vyvodit' záver, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

K návrhu oprávneného (aby odvolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a požiadal Súdny dvor Európskej únie a na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS a čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ a predložil prejudiciálne otázky, ktorých znenie v podanom dovolaní špecifikoval) treba uviesť, že ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru, že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny.

V prejednávanej veci bolo sporné, resp. oprávnený namietal 1. „či je možné za neprijateľnú podmienku považovať aj jednostranný právny úkon spotrebiteľa, ktorý má možnosť kedykoľvek odvolať a ktorým dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, teda aby v jeho mene uznal v rámci zmluvy o úvere dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva a na tomto základe

zamietnuť exekúciu pohľadávky plynúce z tejto zmluvy“ a 2. „či je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikuje vnútroštátne procesné a aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu Rady 93/13/EHS zabráni reálnej vymožitelnosti existujúcej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi“. Posúdenie predmetných otázok oprávnenej a ich vyriešenie patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdneho dvora EÚ. Preto ani dovolací súd nezistil dôvod na vyhovie takémuto návrhu oprávneného.

V súvislosti s námietkou dovolateľa, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvyš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde. Keďže prípustnosť dovolania oprávneného nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 O.s.p. a neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky povinnému však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že v dovolacom konaní mu žiadne

trovy nevznikli a tiež povinný nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 29. apríla 2014

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová